

מסורת הש"ס

(ב) ופי' רבי' לקמן קמי' דרי'... (א) רבי' קמי' לקמן קמי' דרי'... (ג) ופי' רבי' לקמן קמי' דרי'...

תורה אור השלם

הנהגות הב"ח

רבינו חננאל

מ' רמב"ם... מ' רמב"ם... מ' רמב"ם... מ' רמב"ם...

שמונה שרצים פרק ארבעה עשר שבת

בר קשא. ממונה למנך וישראל הים: דילמא חייב דרננן. שעבר על נדו חמשים וגמס הגשכי על כך אין לו רפואה לפיכך לא נגמל לו יצאק. שיהו ממעטים משמיה אזהה שנה ולא יהא אדם מניח אפס וגידמי הילולא כעטל שיהו רגילים להביא הדם ועפני דקלים לשמח לפני החתן והכלה וכשמביאים אותו לפנייהם מקשקשים לפנייהם כשוק כנוחס כנוחסי חונין עטלל אשקלטי"א וגור של יקשקשו לפנייהם עוד: דכרכיב. נכרך כבינתי: וליסוחף דיקולא. כל: ארשיב. דחייב למעלה מראשו: ולדיקסי מיני. יוכידי הסל מעט מעט לוד הנחש ויכילי בו הנחש מנכרו שיעלה על הסל שאס אוחזו כידו או מנתקו כחוקה יעוס וישכנו: ופי' סליק. הנחש על הסל ויהר וישלכנו כמיס ויכרז לו: דמיקני כיה מויא. כועס ורודף אחריו ומריח ריח פעמיו ורודפו: לירככיב ארבע גרמדי. שפסקו עקבי פעמיו ולא יוכל להריסו: לישורא גנרא. חרץ של מים דילגו: ארבע חבויסא. שלל יעלה אליו מהר ולא ייזה ריחו: כי כוכבי. כמקוס גלוי שלל יעלה דרך הגג ופיל עממו עליו: שחפי. ענפים וקשמים וכל דבר המתקשקש זה גזז ומשמיע קול כשיעבור עליון וירגישו החמולים ויאכלוהו: כי מלסא. בין החולות שאין נחש יכול לרוץ שם ויחזור לאחריו: פי' היכי דעסיב עטלה. לתלות השמש: ששלת מאנה. משפוט כגדיה ומשליכס לפנייה: מאי סקנפא. פי' היכי דעמיה עלה: סמשט קמיה. עס בעלה ותמנגנה כפניו: וסדוי כיה. ומוקו כיה: דשפטא אנה. בין גשיס לי ולאש בעלמא הוא: דעיל כה מויא. כשהוא מאכ לה נכנס כולו כאלו מקוס: ליספספא. יפסקו את רגליה זה מזה: אפרסי חביבי. מקנחה על זו ומקנחה על זו כדי שיפחה רחמה: וגינדי גומרי. כי היכי דניסליק ריחא: אנהא סחלי. סל מלא שחליים: ריהפנא. שיש לו ריח טוב: וליסכו ססא. על גבי קרקע תחת מושבה: וליסרוקניו כסדדי. היין והשחליים כדי שיעלה הריח: נכסא. איטנלי"ש: דאי לא. קלי ליה הדך עילוה: לאיסוי עטול לשעיני. ואע"פ שקשה לפני מעיים: כרשינין לפני מעיים. ואע"פ שקשה לשניס כדאמרינן כרכות (דף מד:). סד"א כיין שקשקש לאס לאו אורחיה למיכליהו פי' לאו לרפואה שיש כהם ומוכחא מילתא וימסקר קמ"ל: לפסיס. פרי של אגף כפרמ"ר: תלאי. דקלים נטועות מין תמרים שנקרא כשון ארמי חאלי: כסא קסא. דשמו מונה מלא: מרפי. זבל שנמעים כמקנח: אידך. כוס שני: משלשל. מאד: היכי דעילי. לאליים: הכי נפקי. שמקניו המעיים מן הרעי מראשוים: והוא דלא רגיל. למשחי שיכר ככר עברי מ' יוס: רכ יוסף אמר יוסוס המלרי. הוא מי דקריס ועל שם שדוקריס את החולי: סילא קורטמי. כרכוס: סיפסי. כלי שנתנין בו תמרים כדאמרינן בעלמא (גי' דף סו:) ואי אגבהינהו כסיפסי קניהו. וסימנין דלא מתליף שמעתתא שם כלי זה יהא לך סימן שיש בו שני סמכין רכ יוסף אמר שערי: בין דכסא לענרסא. בין פסח לענרס: דקמיע. עמור: קומא אלכסנדריא. שרץ חלונת של אלכסנדריא: גביא גילא. אלום גלע"ו: כורכמא יושקא. כרכוס של גן קרו"ג אוריית"ל הגדל בגנים: גוסב. הכן תלתא מיני לישקיה כחמרא: ולא מיעקרא. אינה נעקרת מליד לפי שהיין מפיג חוקן של סמנים ומתרפאה מן החולי: לירקונא פרי. מינייהו לימתי כשיכרא וזיה רפואתו: ומיעקר. מלהוליד: לונב סלסא כחמרא. הדך נקט ליה משום הכן רפואתו דנקט ואולי: ואי לא כו'. כילהו לא מעלו אלא לונב: קפיזי

חייבא דרבנן שרציה דלית ליה אפוחא. אע"ג דגבי כן דמא כן אחותו של ר' ישמעאל כפרק כ' דמס' ע"ו (דף סו:) קאלמר שלא עבר על דברי חמירס שנאמר ופורץ גדר ישכנו נחש אע"ג דלא הוא ליה אפוחא שהרי מת הסס לא היה לו רפואה מוזמנת אבל הכל שהרפואה הימה מוזמנת ונאלכא ממנו כמזל רע קאלמר דלית ליה אפוחא: וליתיה אננא דתחלי. משמע הכל דהנחש אויבן שחליים וכן בשלתי דנדרים (דף סג:) דקאלמר ליה נולף לבעל לא מיכול מהני תחלי דעמעמיהו מויא ולא"כ יש כהן משוס גילוי (כ) ובפרק כ' דמס' ע"ו (ל' ושם) אמר שתלמיס און כהם משוס גילוי וי"ל דהסם לא משע שתלמיס קאלמר אלא כהן דלמר הסם (מס' ע"ו דף סג:) וכן היו עושין בעצרי שבתות כספורי [נתנין חומץ לחון גרסין] והיו קורין אותו שתלמיס פי' נמי בשלתי נדרים (דף סג:) מיירי דהוא ביה חלל כדמסקין הסם כמס' ע"ו (דף ל'): ככל אית צהו צהו מיגרי צהו והכא נמי חמרל מיגרי צהו: רב לבי יוסף אמר ויתום חפצדי. רית לב הכ מילתא מחק מספרי ואומר דל"ג (א) אלא כריש אלו שוכרין (פסחים מג:) ונראה לר"י שמתקו משוס דחיות המלרי מומר לשקות כדמילא כפרק בתרל (דף קטו) ושין שזוחשין את השמית ושומין זימוס המלרי ואומר ריש"א דאין לרין לנמוק דרכ יוסף לא קלי לפרש מי דקריס דמתני' אלא אמילתיה דעולא קלי דלמר שיכרל כנללי מעלי מינייהו ואומר רב יוסף דחיות המלרי מעלי מינייהו מיהו משמע כפירוש הקוגט' דאמתני' קלי מדלא קאלמר כדליד זימוס המלרי מעלי מינייהו: וסימנין סמן סמן כדלמר בשלתי לא כמיס כסמך: והמנל

עין משפט גר מוצה עין משפט גר מוצה

ל' או תשיש לוח פי' סס ספסי

לעוי רש"י

אישקליטי"א. סמון קסן. איטנלי"ש [טנלי"ש].

קפרי"ר. שיה צוף. אלו"ס. צוף. קרי"ג אוריית"ל. כרכוס.

כוסף רש"י

דלית ליה אפוחא. אסא כסינ נחש כפניל שעבר על דברי חמירס. לא תעלה לו רפואה וימות. אם היה מתרפא מנחשיו או סופי למוט על ידי נשימת חבדיו שעבר על דברי חמירס חייב מיתה ע"י ג' ופורץ גדר. סיב של חמירס לנכרו על דרכיהם ישכנו בחש. מיהו רבי שמס. ופי' שדכ נלסון פיהלת גדר. חמירי כשנתנין לחון נשימת חמ. שיבא דר חבורי נקבי חמל כמיס פרוליס: וקרי"ג. ו' ו' ד' דק' פי' שס"ס וס"ס כר. קורטמי. מוקרי"א קרי"ג (פסחים מג.)

בר קשא דפומבדיתא שטרקיה חייבא הוה תלמיס חמרי חירתא בפומבדיתא קרעינהו לכולהו ואישתכחו טריפה הואי חדא כההוא גיסא דפומבדיתא עד דאולי מייתי לה אכלה אריה אמר להו אבוי דילמא י' חייבא דרבנן שטרקיה דלית ליה אפוחא דכתיב ופורץ גדר ישכנו נחש אמרו ליה אין רבי דכי נח נפשיה דרב גור רב יצחק בר כוסנא דליבא דלימטייה אסא וגידמי לבי הילולא [כמבלא] ואזל איהו אמטי אסא וגידמי לבי הילולא בטבלא שטרקיה חייבא ומית האי מאן דכרכיב חייבא לינחות למיא וליסוחף דיקולא ארשיא ולהדקיה מיניה וכי סליק עילויה לישדיה למיא וליסלוק וליתי האי מאן דמיקני ביה חייבא אי איכא חביריה בהדיה לירכביה ארבע גרמדי ואי לא ל' לישורא גנרא ואי לא ארבעה גנרא ובלייא לותביה לפוריא אארבעה חביתא וגינני כ' כוכבי וליתיה ד' שוגרי וליסרינהו בארבעה כרעי דפורייה וליתי שחפי ולישדי התם ככי שמע קלי אכלי ליה האי מאן דרהיט אבתריה לירדיט כי חלתא האי איתחא דחייב חייבא ולא ידעה אי היב דעתיה עילוה אי לא יהיב דעתיה עילוה תשלח מאנה ונשדייה קמיה אי מוכך כהו דעתיה עילוה ואי לא לא יהיב דעתיה עילוה מאי תקנתה תשמשי קמיה איכא דאמרי כ"ש דתקוף ליה יצריה אלא תשקול כמויה ומטופרה ותשדי ביה ותימא י' דישתנא אנא האי איתחא דעילי בה חייבא ליפסקה ולתבוה אתרתיה חביתא וליתי בישרא שמנה ולישדי אגומרי וליתי אננא דתחלי וחמרא ריחנתא ולותבו התם וליטרקניהו בהדי הרדי וליקוטו צבתא בידה ככי מורה ריחא נפיק ואתי ולישקליה וליקלייה כנורא דאי לא הדר עילוה: כל האוכלין כו'. כל האוכלין לאיתויי מאי "לאיתויי טחול לשינים וכרשינין לפני מעיים כל המשקין לאיתויי מאי לאיתויי מי צלפין בחומץ א"ל רבינא לרבא מהו לשתות מי רגלים בשבת א"ל תנינא כל המשקין שותה ומי רגלים לא שתו אינשי: חוץ ממי דקלים: תנא חוץ ממי דקרים מאן דתנא מי דקרים שהם דוקרים את המרה ומאן דאמר מי דקלים שיוצאין מן שני דקלי (א) מאי מי דקלים אמר רבה בר ברונא תרתי תלאי איכא במערבא ונפקא עינא דמיא מבינייהו כסא קמא מרפי אידך משלשל ואידך כי היכי דעילי הכי נפקי אמר עולא לרדיי שתי שיכרא דבבלאי ומעלי מינייהו והוא דלא רגיל ביה ארבעין יומין רב יוסף אמר דמצי תילתא שיערי ותילתא קורטמי ותילתא מילחא רב פפא אמר תילתא חיטי ותילתא קורטמי ותילתא מילחא (וכמונא) וסימנין סיסאני ושתי להו בין דבא לעצרתא דקמיט מרפי ליה ודרפי קמיט ליה: וכוס עקרין: מאי כוס עקרין אמר ר' יוחנן ליתיה מתקל זוזא קומא אלכסנדריא ומתקל זוזא גביא גילא ומתקל זוזא כורכמא רישקא ולישחקינהו בהדי הרדי לובה תלתא בחמרא ולא מיעקרא לירקונא תרין בשיכרא ומיעקר לובה תלתא בחמרא ולא מיעקרא ואי לא ליתיה תלתא קפיזי

כוסף רש"י

דלית ליה אפוחא. אסא כסינ נחש כפניל שעבר על דברי חמירס. לא תעלה לו רפואה וימות. אם היה מתרפא מנחשיו או סופי למוט על ידי נשימת חבדיו שעבר על דברי חמירס חייב מיתה ע"י ג' ופורץ גדר. סיב של חמירס לנכרו על דרכיהם ישכנו בחש. מיהו רבי שמס. ופי' שדכ נלסון פיהלת גדר. חמירי כשנתנין לחון נשימת חמ. שיבא דר חבורי נקבי חמל כמיס פרוליס: וקרי"ג. ו' ו' ד' דק' פי' שס"ס וס"ס כר. קורטמי. מוקרי"א קרי"ג (פסחים מג.)

כוסף רש"י

לעוי רש"י

מסורת הש"ס

תורה אור השלם

נהגות הב"ח

רבינו חננאל

